

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/99/2016
Identifikačné číslo spisu:	3013200991
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200991.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa N. F., bytom D., zastúpeného JUDr. Jánom Váškom, advokátom so sídlom Podjavorinskej 3, Prievidza proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 03. novembra 2014, č. k. 15Sd/324/2013-48, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 03. novembra 2014, č. k. 15Sd/324/2013-48, v znení opravného uznesenia zo dňa 14. marca 2016, č. k. 15Sd/324/2013-66, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 03. novembra 2014, č. k. 15Sd/324/2013-48, potvrdil rozhodnutie číslo XY z 18. septembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Súčasne podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) rozhodla, že navrhovateľovi priznáva od 14. marca 2013 invalidný dôchodok v sume 315,70 € mesačne, a že podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. mu zaniká nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok v nižšej sume 259,20 € mesačne. Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznal. Opravným uznesením zo dňa 14. marca 2016, č. k. 15Sd/324/2013-66, krajský súd opravil označenie preskúmaného rozhodnutia odporkyne vo výroku a odôvodnení rozsudku z dôvodu chyby v písaní.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by spochybnila závery posudkových lekárov, vyhotovené posudky považoval za náležité po medicínskej stránke a vzájomne si neodporujúce a osvojil si ich záver, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona s

celkovou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%. Dospel k záveru, že odporkyňa pri súčasnom splnení podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004, postupovala v súlade so zákonom, podľa ktorého vypláca sa dôchodok vo vyššej sume a nárok na dôchodok v nižšej sume zaniká. Nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že invalidný dôchodok mu patrí od 07. februára 2010 s navýšením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10%, keďže podľa záverov posudkových lekárov navrhovateľ za obdobie od konca roka 2010 až do začiatku roka 2013 neabsolvoval žiadne nové odborné vyšetrenia (okrem jedného zápisu o zlomenine členka), rovnako tak ani v období od roku 2006 do roku 2010, preto svoje tvrdenie o zhoršenom zdravotnom stave nepreukázal. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, resp. dôkazy, s ktorými by sa posudkoví lekári odporkyne neboli zaoberali, preto napadnuté rozhodnutie krajský súd ako vecne správne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že mu invalidný dôchodok nebol zvýšený tri roky spätne od podania žiadosti a jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nebola zvýšená o 10% za iné zdravotné postihnutie. Vyjadrenia posudkových lekárov považoval za neodborné a nepreskúmateľné. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. Pochybnosti navrhovateľa o správnosti posúdenia jeho zdravotného stavu považovala za neodôvodnené, lebo skutkové okolnosti, týkajúce sa jeho zdravotného poškodenia boli dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, bez nejasností a vnútorných rozporov.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250a ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona).

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia

pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Z obsahu administratívnych spisov odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku od 08. mája 1992, od ktorého dňa bol uznaný čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 2 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. Trvanie invalidity na nárok na invalidný dôchodok podľa ustanovenia preskúmavala odporkyňa pri kontrolných lekárskech prehliadkach, resp. pri podaní žiadosti o plný invalidný dôchodok zo dňa 12.01.2001 (dňa 08.03.1999, 05.03.2001, 03.03.2003, 14.09.2006, 03.06.2010) kedy bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený so záverom, že je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. Podaním z 12. septembra 2013 navrhovateľ opätovne požiadal prostredníctvom pobočky Sociálnej poisťovne o prehodnotenie zdravotného stavu z dôvodu jeho zhoršenia. Posudkoví lekári sociálneho poistenia tak pobočky, ako aj ústredia Sociálnej poisťovne 13.09.2013 a 10.12.2013 posúdili zdravotný stav navrhovateľa podľa zákona č. 100/1988 Zb. so záverom, že nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb., ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. Súčasne posúdili jeho zdravotný stav aj podľa zákona č. 461/2003 Z.z. so záverom, že je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50%. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa podľa posudkových lekárov sú choroby podporného a pohybového aparátu, teda degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu, čomu podľa kapitoly XV., oddielu E, položky 3, písm. c/ prílohy č. 4 zákona zodpovedá 50% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkový lekár ústredia konštatoval, že postupne došlo k progresii degeneratívnych zmien na krčnej chrbtici, ale morfologický a funkčný nález nie je tak závažný, aby podmieňoval plnú invaliditu. Za iné zdravotné postihnutia nebola miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená z dôvodu, že tieto neovplyvňovali pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť.

V doplnujúcom posudku, vyžiadanom krajským súdom, posudkový lekár ústredia dňa 18. júna 2014 posúdil zdravotný stav navrhovateľa a ním predložené lekárske nálezy za účasti odborného lekára - neurológa, pričom zotrval na závere o 50% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že iné zdravotné postihnutia neodôvodňujú navýšenie stanovenej miery poklesu. Uviedol, že z predložených lekárske nálezy (neurologického, ortopedického a očného) vyplýva, že navrhovateľ trpí vertebrogenným syndrómom, lokalizovanom prevažne v krčnej oblasti chrbtice, ktorého podkladom sú degeneratívne zmeny na stavcoch. Nie je u neho prítomná koreňová symptomatika - koreňové dráždenie, poruchy motoriky, trofiky a citlivosti. Stav bez radikulopatie bol potvrdený aj ortopédom pri vyšetrení navrhovateľa 05.05.2014. Podobné problémy sú u navrhovateľa aj v bedrovej oblasti a ochorenie je zaradené ako ťažký stupeň poruchy funkcie chrbtice, ktorému prislúcha 50% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, čo je horná hranica rozpätia. Ostatné nálezy týkajúce sa entezopatie laktov, vazodyskinézy rúk a začínajúceho šedého zákalu neumožňovali navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. K námietke navrhovateľa ohľadom dátumu vzniku invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poukázal na posudok z 10.12.2013, v ktorom posudkový lekár konštatoval, že navrhovateľ v období rokov 2006 do roku 2010 a od konca roka 2010 až do začiatku roka 2013 neabsolvoval žiadne nové odborné vyšetrenia, ktoré by preukazovali zhoršenie jeho zdravotného stavu.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani v odvolacom konaní neboli spochybnené závery posudkových lekárov pri hodnotení choroby podporného a pohybového aparátu, teda degeneratívnych zmien na

chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu, ako rozhodujúceho zdravotného postihnutia a pri určení 50% miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určili v súlade s § 71 ods. 6 a prílohou č. 4 zákona v intenciách všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole XV., oddiele E, položky 3, písm. c/ prílohy č. 4 (miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg. diagnostikou chrbtice).

Odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov pobočky a ústredia sociálnej poisťovne za úplné, presvedčivé, logické a zodpovedajúce kritériám, upraveným v zákone č. 461/2003 Z.z., pričom posudkoví lekári ústredia sa vysporiadali s námietkami navrhovateľa.

Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci stav, zdokumentovaný nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení. Z lekárskeho posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia vyplýva, že navrhovateľ trpí okrem rozhodujúceho zdravotného postihnutia tiež entezopathiou lakt'ov, vazodyskinézou rúk a začínajúcim šedým zákalom, avšak tieto ochorenia neovplyvňujú pokles navrhovateľovej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto nedošlo k jej navýšeniu. Toto posúdenie navrhovateľ nespochybnil žiadnym relevantným spôsobom (lekárskou správou). Posudkoví lekári určili dátum invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na základe odborného lekárskeho nálezu zo 14. marca 2013. Z predchádzajúceho obdobia rokov 2010 až 2013 navrhovateľ žiaden lekárskeho nálezu nepredložil, nebolo teda preukázané jeho tvrdenie, že jeho zdravotné poškodenie zodpovedá invalidite podľa zákona č. 461/2003 Z.z. už od roku 2010. Taktiež nebola odbornými lekárskeho nálezmi preukázaná dôvodnosť zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za iné zdravotné postihnutie.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Rozhodnutia odporkyne preto považoval za zákonné a z toho dôvodu rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.